

Współpraca partnerska

Partnerstwo Publiczno Prywatne - Dlaczego na tak.

Rolą wszystkich szczebli samorządu jest m.in. zaspakajanie potrzeb mieszkańców w różnym zakresie np. edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i rekreacji czy ochrony środowiska. Potencjał większości gmin, powiatów i miast pozwala jeszcze na realizowanie najpilniejszych inwestycji w tym z udziałem Środków z UE.

Przeglądając plany rozwoju do roku 2020 wielu gmin widać że wiele planowanych przedsięwzięć nie ma zapewnionego finansowania.

W Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i polskim Biuletynie Zamówień Publicznych pojawiło się w 2010 roku 48 ogłoszeń o poszukiwaniu partnera prywatnego, większość w formule koncesji na roboty budowlane lub usługi, a 15 w formule partnerstwa – publiczno-prywatnego (w trybie wyboru koncesjonariusza lub w trybie prawa zamówień publicznych). Ich szacunkowa wartość wynosi 1,7-2,0 mld zł. Wśród inwestycji które ma realizować prywatna firma, dominują te z dziedziny sportu i rekreacji (np. stadion miejski w Radomiu) oraz budowa parkingów i garaży. Najwięcej projektów przygotowały mniejsze samorządy. Planowane tam są inwestycje mniej skomplikowane i wymagające mniejszych nakładów finansowych. Duże miasta też mają projekty: sześć Kraków m.in. budowa dwupoziomowego parkingu podziemnego o wartości 62,7 mln zł, przebudowa dawnego kina Związkowiec i zaadaptowanie go na teatr Varietes z widownią dla 375 widzów o wartości 38 mln zł, dwa Poznań i Łódź, po jednym Warszawa, Wrocław, Radom, Opole, Olsztyn.

Partnerstwo może obejmować również takie dziedziny jak np. budownictwo mieszkań (socjalnych i na wynajem), centra sportowo-rekreacyjne, parkingi, szkoły, siedziby władz publicznych czy gospodarka komunalna ale również budowa dróg i autostrad, portów czy lotnisk. PPP to przedsięwzięcia realizowane w oparciu o umowę długoterminową zawartą pomiędzy podmiotem publicznym a podmiotem prywatnym którego celem jest stworzenie składników infrastruktury umożliwiającej świadczenie usług charakterze publicznym. Fundamentem powyższej definicji jest więc wspólnota działań sektora publicznego i prywatnego – stworzona po to, aby obaj partnerzy mogli jak najlepiej realizować cele do których zostali powołani. Zadaniem partnera publicznego jest bowiem świadczenie usług publicznych, do czego obliguje go prawo, natomiast partner prywatny ma prowadzić działalność gospodarczą i osiągać zyski. PPP nie jest więc prywatyzacją działań władzy publicznej. Nie zwalnia władzy publicznej z obowiązku świadczenia usług o charakterze publicznym. PPP zastępuje proces prywatyzacji. Oddzieleniu od siebie ulega domena działań gospodarczych oraz domena odpowiedzialności polityczno-prawnej. Sprywatyzowana zostaje jedynie działalność gospodarcza; budowa, finansowanie, eksploatacja i zarządzanie przedsięwzięciem inwestycyjnym. Dostępność usług oraz ich jakość pozostaje nadal w obszarze odpowiedzialności władzy publicznej. PPP jest więc połączeniem działań władzy publicznej oraz prywatnego kapitału na rzecz realizacji zadań, które pozostawały w domenie działalności władzy publicznej. Podział kompetencji przy realizacji zadań publicznych na kompetencje gospodarcze i polityczne oraz przypisanie ich odpowiednio partnerom prywatnym i władzom publicznym polega na przydzieleniu właściwych obu stronom umiejętności, dając przy tym szansę (przy podobnych a czasem mniejszych nakładach) na zwiększenie wolumenu świadczonych usług publicznych oraz zwiększenie efektywności ich wytwarzania.

Ustawa w zakresie PPP nie zawiera katalogu inicjatyw które mogą być nim objęte, pozostawiając stronom swobodę przy określeniu przedmiotu umowy. Nie określa się też szczegółowego wykazu zawartości umowy, wymienia jedynie zasadnicze elementy które muszą się w niej znaleźć. W umowie w ramach PPP partner prywatny zobowiązuje się do realizacji przedsięwzięcia za wynagrodzeniem oraz poniesienia całości albo części wydatków na jego realizację lub poniesienia ich przez osobę trzecią. Natomiast podmiot publiczny zobowiązuje się do współdziałania w celu osiągnięcia celu przedsięwzięcia a szczególności poprzez wniesienie wkładu własnego. Udział środków publicznych w finansowaniu przedsięwzięć PPP to ponadto nie tylko częściowe środki podmiotu publicznego zaangażowanego w partnerstwo, ale również środki pomocowe UE, których beneficjentem może być partner prywatny lub utworzona przez oba podmioty spółka celowa. Każda ze stron umowy w partnerstwie publiczno-prywatnym ponosi część ryzyka powodzenia przedsięwzięcia. Według aktualnej ustawy procedura wyboru prywatnego partnera przedsięwzięcia w ramach PPP odbywa się albo na podstawie Prawa zamówień publicznych albo przy uproszczonej formie dialogu konkurencyjnego albo w formie negocjacji, określonej w Ustawie o koncesjach. Ta ostatnia forma dominuje w przygotowywanych obecnie projektach inwestycyjnych. W koncepcjach rozwoju regionalnego istotną kwestią jest wykorzystanie lokalnego potencjału i do tego typu działań właściwe byłyby również miejscowe małe i średnie firmy. Ich możliwości objęcia tej złożonej materii są ograniczone. To samo dotyczy mniejszych samorządów. Działająca od roku Górnośląska Grupa Doradcza przy Śląskim Stowarzyszeniu Menadżerów w Katowicach jest otwarta na doradztwo z tym związane i predysponuje do roli regionalnego integratora tego kierunku rozwoju regionu.